

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ імені І. І. МЕЧНИКОВА

Кафедра французької філології

ЗАТВЕРДЖУЮ
Перший проректор

Майя НІКОЛАЄВА

2022 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Теорія та практика перекладу

Рівень вищої освіти: Другий (магістерський)

Галузь знань: 03 Гуманітарні науки

Спеціальність: 035 Філологія

Спеціалізація: 035.055 Романські мови та літератури (переклад включно), перша – французька

Освітньо-професійна програма: Романські мови та літератури (переклад включно), перша – французька

Робоча програма навчальної дисципліни «Теорія та практика перекладу». – Одеса: ОНУ, 2022. – 10 с.

Розробники:

Марінашвілі М.Д., к. філол. н., доцент, завідувач кафедри французької філології

Коккіна Л.Р., к. філол. н., доцент, доцент кафедри французької філології

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри французької філології

Протокол № 1 від “ 31 ” 08 2022 р.

Завідувач кафедри

(підпис)

Мальвіна МАРІНАШВІЛІ

Погоджено із гарантом ОПП Романські мови та літератури (переклад включно), перша – французька

(підпис)

Маріанна КНЯЗЯН

Схвалено навчально-методичною комісією (НМК) факультету романо-германської філології

Протокол № 3 від “ 23 ” вересня 2022 р.

Голова НМК

(підпис)

Тетяна ТЕЛЕЦЬКА

Переглянуто та затверджено на засіданні кафедри французької філології

Протокол № ___ від “ ___ ” _____ 20__ р.

Завідувач кафедри

(підпис)

(Ім'я ПРІЗВИЩЕ)

Переглянуто та затверджено на засіданні кафедри французької філології

Протокол № ___ від “ ___ ” _____ 20__ р.

Завідувач кафедри

(підпис)

(Ім'я ПРІЗВИЩЕ)

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, спеціалізація, рівень вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни	
		<i>Очна форма навчання</i>	<i>Заочна форма навчання</i>
Загальна кількість: кредитів – 3 годин – 90 змістових модулів – 2	Галузь знань 03 Гуманітарні науки Спеціальність 035 Філологія Спеціалізація: 035.055 Романські мови та літератури (переклад включно), перша - французька Рівень вищої освіти Другий (магістерський)	Обов'язкова	
		<i>Рік підготовки:</i>	
		1-й	1-й
		<i>Семестр</i>	
		2-й	2-й
		<i>Лекції</i>	
		16 год.	14 год.
		<i>Практичні, семінарські</i>	
		14 год.	10 год.
		<i>Лабораторні</i>	
		год.	год.
		<i>Самостійна робота</i>	
		60 год.	66 год.
		Форма підсумкового контролю: Іспит	

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета навчальної дисципліни – ознайомити з основними тенденціями і напрямками сучасної теорії перекладу, з граматичними, лексичними, стилістичними та прагматичними аспектами перекладу; сформувати навички письмового перекладу різностильових текстів з французької мови на українську.

Завдання: створити теоретичну базу для осмислення перекладацького процесу; ознайомити з лексичними, граматичними, стилістичними та прагматичними аспектами перекладу; викласти основні засоби, що використовуються для досягнення еквівалентності при перекладі; сформувати вміння та навички перекладу текстів різної функціональної спрямованості.

Процес вивчення дисципліни спрямований на формування елементів таких **компетентностей:**

Інтегральної:

Здатність розв'язувати складні задачі і проблеми в галузі лінгвістики, літературознавства, фольклористики, перекладу в процесі професійної діяльності або навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог.

Загальних (ЗК):

ЗК01. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК12. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

Спеціальних (СК):

СК06. Здатність застосовувати поглиблені знання з обраної філологічної спеціалізації для вирішення професійних завдань.

СК07. Здатність вільно користуватися спеціальною термінологією в обраній галузі філологічних досліджень.

СК09. Здатність до аналізу прагматичних аспектів перекладу, основних моделей, типів перекладу, видів перекладацьких відповідників, перекладацьких трансформацій, основних прийомів перекладу, вияву адекватності перекладу і рівнів перекладацької еквівалентності.

Програмні результати навчання (ПР). У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен вміти:

ПР 06. Застосовувати знання про експресивні, емоційні, логічні засоби мови та техніку мовлення для досягнення запланованого прагматичного результату й організації успішної комунікації.

ПР 10. Збирати й систематизувати мовні, літературні, фольклорні факти, інтерпретувати й перекладати тексти різних стилів і жанрів (залежно від обраної спеціалізації).

ПР 14. Створювати, аналізувати й редагувати тексти різних стилів та жанрів.

ПР 15. Обирати оптимальні дослідницькі підходи й методи для аналізу конкретного лінгвістичного чи літературного матеріалу.

ПР 18. Здійснювати доперекладацький аналіз тексту для визначення загальної стратегії перекладу залежно від мети перекладу, стилю, жанру, типу тексту та характеру адресата, проводити лінгвостилістичний та перекладознавчий аналіз різножанрових текстів (оригіналів і перекладів), вільно володіти навичками з основних видів перекладу, всіх жанрово-стильових різновидів текстів, в тому числі на основі сучасних комп'ютерних технологій; здатність виконувати правильний письмовий переклад різностильових та різножанрових текстів, здійснювати редагування перекладу (власного і чужого).

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти повинен **знати:**

- специфіку міжмовної і міжкультурної комунікації, мати уявлення про класифікацію типів перекладів, про проблему адекватності перекладу і рівні перекладацької еквівалентності;
- спеціальну термінологію перекладознавства;
- прагматичні аспекти перекладу і мати уявлення про прагматичну адаптацію тексту при перекладі;
- основні види перекладацьких відповідників, типологію перекладацьких трансформацій, основні прийоми перекладу, чинники, що визначають вибір того або іншого прийому залежно від специфіки ситуації перекладу і жанру матеріалу, що перекладається;
- основні принципи перекладу тексту, лексичні, граматичні і стилістичні аспекти перекладу, специфіку наукового, офіційно-ділового, публіцистичного і художнього перекладу;

вміти:

- здійснювати адекватний переклад текстів різних функціональних стилів, жанрів та тематики;
- використовувати перекладацькі трансформації у практиці перекладу;
- здійснювати перекладацькі перетворення різних рівнів (лексико-граматичні, стилістичні; прагматичні) з метою досягнення адекватності перекладу.

3. Зміст навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Aspects théoriques de la traduction

Тема 1. Introduction: l'objet d'étude de la théorie de la traduction et ses rapports avec d'autres branches scientifiques ; la notion de traduction ; la structure informative du texte.

Тема 2. Aspects historiques de la traduction. Les théories de la traduction. Types de traduction.

Змістовий модуль 2. Problèmes linguistiques et pragmatiques de la traduction

Тема 3. Problèmes grammaticaux de la traduction (les transformations grammaticales dans la traduction; la dislocation des phrases. Tournures participiales absolues; l'inversion du sujet; correspondances occasionnelles, niveaux d'équivalence)

Тема 4. Correspondances lexicales dans la traduction (la théorie des correspondances régulières ; les types de correspondances lexicales interlinguistiques)

Тема 5. Adaptation pragmatique dans la traduction (les mots désignant les réalités et leur traduction; la traduction des phraséologismes)

Тема 6. Stylistique et traduction (la notion de style dans la traduction; les caractéristiques des styles; quelques problèmes particuliers de la traduction littéraire; les critères d'évaluation de la qualité des traductions)

4. Структура навчальної дисципліни

Назва змістових модулів і тем	Кількість годин							
	Очна форма				Заочна форма			
	Усього	у тому числі			Усього	у тому числі		
		л	п	ср		л	п	ср
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Змістовий модуль 1. Aspects théoriques de la traduction								
Тема 1. Introduction: l'objet d'étude de la théorie de la traduction et ses rapports avec d'autres branches	11	2	1	8	11	2	1	8
Тема 2. Aspects historiques de la traduction. Les théories de la traduction: théories prescriptives; théories descriptives; théories prospectives	11	2	1	8	11	2	1	8
Всього за змістовим модулем 1	22	4	2	16	22	4	2	16

Змістовий модуль 2. Problèmes linguistiques et pragmatiques de la traduction								
Тема 3. Problèmes grammaticaux de la traduction.	16	4	2	10	15	2	2	11
Тема 4. Correspondances lexicales dans la traduction.	18	4	4	10	17	4	2	11
Тема 5. Adaptation pragmatique dans la traduction.	16	2	2	12	15	2	2	11
Тема 6. Stylistique et traduction.	18	2	4	12	21	2	2	17
Всього за модулем 2	68	12	12	44	68	10	8	50
Усього годин	90	16	14	60	90	14	10	66

5. Теми семінарських занять

Семінарські заняття не передбачені.

6. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин (очна форма/заочна форма)
1	L'objet d'étude de la théorie de la traduction et ses rapports avec d'autres branches scientifiques ; la notion de traduction ; la structure informative du texte. Les théories de la traduction (Теми 1, 2)	2/2
2.	Les transformations grammaticales dans la traduction (Тема 3)	2/2
3	Les correspondances régulières. Les types de correspondances lexicales (Тема 4)	4/2
4	L'adaptation pragmatique dans la traduction. La notion de réalités dans la théorie et pratique de la traduction. La traduction des phraséologismes (Тема 5)	2/2
5	Stylistique et traduction. La notion de style dans la théorie de la traduction. Traduction des textes du style publiciste. Problèmes de traduction des textes scientifiques. Problèmes particuliers de la traduction littéraire (Тема 6)	4/2
	Разом	14/10

7. Теми лабораторних занять

Лабораторні заняття не передбачені.

8. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми/види завдань	Кількість годин (очна форма/заочна форма)
1.	Підготувати письмовий переклад французьких рекламних слоганів з зазначенням типу трансформацій і поясненням причин їх використання (Теми 3, 4, 5, 6)	10/12
2.	Підготувати реферат за темою «Техніки перекладу поетичного тексту». Проаналізувати здійснені переклади (поезія за вибором). (Теми 3, 4, 5, 6)	6/8
3.	Підготувати реферат за темою: «Les recherches terminologiques: des sites à consulter». Підготувати переклад «fiche technique d'un produit» (за вибором) (Тема 4)	8/6
4.	Виокремити приклади лексичних, граматичних та стилістичних трансформацій у перекладі українською мовою документу за вибором: un acte de naissance, mariage, décès і пояснити причини їх використання (Теми 3, 4, 5, 6)	10/12
5.	Виокремити приклади лексичних, граматичних та стилістичних трансформацій у перекладі українською мовою назв французьких кінострічок і пояснити причини їх використання (Теми 3, 4, 5, 6)	10/12
6.	Опрацювати тему: «Les avantages de ТАО» Надати приклади платформ та застосунків, порівняти. (Теми 1, 2)	8/8
7.	Опрацювати тему: " L'analyse les théories d'interculturalité ". Пояснити зв'язок з ТПП (Теми 1, 2)	8/8
	Разом	60/66

9. Методи навчання

Словесні: лекції, пояснення

Наочні: ілюстрування навчального матеріалу, демонстрування відеозаписів; презентації PowerPoint.

Практичні: перекладний (граматико-перекладний та лексико-перекладний) метод.

10. Форми контролю і методи оцінювання

Поточний контроль: оцінювання усних відповідей під час практичних занять, оцінювання рефератів.

Підсумковий контроль: усний іспит.

Критерії та шкала оцінювання: національна та ECTS

За системою ОНУ імені І.І.Мечникова	Оцінка ECTS	За національною шкалою	Визначення
90–100	A	відмінно	Здобувач вищої освіти повно та ґрунтовно засвоїв всі теми робочої програми з навчальної дисципліни, вміє вільно та самостійно викласти зміст всіх питань програми навчальної дисципліни, розуміє її значення для своєї професійної підготовки, повністю виконав усі завдання з кожної теми поточного та підсумкового контролю.
85–89	B	добре	Здобувач вищої освіти недостатньо повно та ґрунтовно засвоїв окремі теми робочої програми навчальної дисципліни. Вміє самостійно викласти зміст основних питань програми навчальної дисципліни, виконав завдання з кожної теми поточного та підсумкового контролю в цілому.
75–84	C		Здобувач вищої освіти недостатньо повно та ґрунтовно засвоїв деякі теми робочої програми, не вміє самостійно викласти зміст деяких питань програми навчальної дисципліни. Окремі завдання з кожної теми поточного та підсумкового контролю виконав не в повному обсязі.
70–74	D	задовільно	Здобувач вищої освіти засвоїв лише окремі теми робочої програми. Не вміє вільно і самостійно викласти зміст основних питань навчальної дисципліни, не виконав окремі завдання поточного контролю з кожної теми та підсумкового контролю.
60–69	E		Здобувач вищої освіти засвоїв лише окремі теми робочої програми. Не вміє достатньо самостійно викласти зміст більшості питань програми навчальної дисципліни. Виконав лише окремі завдання з кожної теми поточного контролю в цілому.
35–59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	Здобувач вищої освіти не засвоїв більшості тем робочої програми, не вміє викласти зміст більшості основних питань з навчальної дисципліни. Не виконав більшості завдань з кожної теми, поточного та підсумкового контролю в цілому.
0–34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	Здобувач вищої освіти не засвоїв програму навчальної дисципліни, не вміє викласти зміст жодної теми навчальної дисципліни, не виконав завдань поточного контролю.

13. Навчально-методичне забезпечення

Робоча програма навчальної дисципліни. Силабус. Презентації PowerPoint з тем навчальної дисципліни

14. Рекомендована література

Основна

1. Литвин І.М. Перекладознавство: науковий посібник. Черкаси: Видавництво Ю. А. Чабаненко, 2013. 288 с. URL : <http://eprints.cdu.edu.ua/60/>
2. Мамрак А. В. Вступ до теорії перекладу: навч. посібник. Київ: Центр учб. л-ри, 2019. 304 с.
3. Oustinoff M. La traduction. Paris : Que sais-je, 2018. 128 p.

Додаткова

1. Бекрешева Л.О. Теорія та практика перекладу : навч. посібник. Луганськ : СНУ імені В. Даля, 2010. 300 с.
2. Кириленко К.І., Сухаревська В.І. Теорія і практика перекладу (французька мова): навч. посібник. Вінниця: Нова Книга, 2003. 148 с.
3. Корунець І.В. Теорія і практика перекладу (аспектний переклад): підручник. Вінниця: Нова книга, 2017. 448 с.
4. Чередниченко О.І. Про мову і переклад. Київ: Либідь, 2007. 248 с.
5. Rakova Z. Les théories de la traduction. Brno: Masarykova univerzita, 2014. 168 p. URL: <https://digilib.phil.muni.cz/handle/11222.digilib/130676>
6. Gutu A. Théorie et pratique de la traduction. Chişinău: ULIM, 2007. 173 p. <https://docplayer.fr/4187737-Theorie-et-pratique-de-la-traduction.html>

15. Електронні інформаційні ресурси

1. Лінгвістичний портал MOVA.info. URL: <http://www.mova.info/>
2. <https://dictionnaire.lerobert.com/>
3. <https://www.larousse.fr/dictionnaires/francais-monolingue>
4. Interpréter pour l'Europe ... en français. URL: <https://www.youtube.com/watch?v=YrgdukWVaGE>
5. Journée de sensibilisation à l'interprétation. URL: <https://www.youtube.com/watch?v=FPP1zbt04Hw>